

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ ฝ่ายตรวจสอบ ๒ กลุ่มตรวจสอบภายใน โทร. ๐ ๒๕๕๐ ๔๑๐๔

ที่ สธ ๐๙๒๕.๐๓/๑๓๐

วันที่ ๑๐ เมษายน ๒๕๖๗

เรื่อง รายงานผลการวิเคราะห์การดำเนินงานการควบคุมภายในผ่านระบบ Audit Checklist

ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗ รอบ ๕ เดือนหลัง (มีนาคม – กรกฎาคม ๒๕๖๗)

เรียน ผู้อำนวยการกลุ่มตรวจสอบภายใน (ผ่านหัวหน้าฝ่ายตรวจสอบ ๒)

ตามที่ฝ่ายตรวจสอบ ๒ ได้รับมอบหมายให้รับผิดชอบในการขับเคลื่อนการดำเนินงานตัวชี้วัดที่ ๔.๑๓ ร้อยละความสำเร็จของการประเมินผลการควบคุมภายในเบื้องต้นด้วยระบบ Audit Checklist ของหน่วยงานสังกัดกรมอนามัย ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗ นั้น

ในการนี้ ฝ่ายตรวจสอบ ๒ ได้สรุปรายงานผลการวิเคราะห์การดำเนินงานการควบคุมภายในผ่านระบบ Audit Checklist ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗ รอบ ๕ เดือนแรก พร้อมกำหนดมาตรการ และแผนการขับเคลื่อนการดำเนินงานรอบ ๕ เดือนหลัง เสร็จสิ้นแล้ว ดังรายละเอียดที่แนบมาพร้อมนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาอนุมัติแผนฯ และขออนุมัตินำข้อมูลดังกล่าวเผยแพร่บนเว็บไซต์กลุ่มตรวจสอบภายในต่อไปด้วย จะเป็นพระคุณ

พิพาฬ

(นางสาวพิชชากร จิวเลิศสกุล)
นักวิชาการตรวจสอบภายใน

เรียน ผู้อำนวยการกลุ่มตรวจสอบภายใน
เพื่อโปรดพิจารณา หากเห็นชอบโปรดอนุมัติ
ให้ดำเนินการฯ ต่อไปด้วย จะเป็นพระคุณ

กมลรัตน์

(นางศุภรัตน์ งามชม)
นักวิชาการตรวจสอบภายในชำนาญการพิเศษ
หัวหน้าฝ่ายตรวจสอบ ๒

- อนุมัติ
- เผยแพร่ทางเว็บไซต์

อรุณี

(นางสาวอรุณี มนปรานี)
นักวิชาการตรวจสอบภายในชำนาญการพิเศษ
ปฏิบัติหน้าที่ผู้อำนวยการกลุ่มตรวจสอบภายใน

รายงานผลการวิเคราะห์สถานการณ์การประเมินผลการควบคุมภายในผ่านระบบ Audit Checklist
ของหน่วยงานสังกัดกรมอนามัย ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗
รอบ ๕ เดือนหลัง (มีนาคม - กรกฎาคม ๒๕๖๗)

ระบบ Audit Checklist เป็นระบบโปรแกรมสำเร็จรูปที่พัฒนางานตรวจสอบภายในให้อยู่ในรูปแบบระบบการปฏิบัติงานออนไลน์ โดยมีแนวทางสำคัญในการจัดให้มีระบบควบคุมภายในและการบริหารจัดการความเสี่ยง เพื่อให้สอดคล้องกับการตรวจสอบภายในเชิงรุก และการพัฒนานวัตกรรมใหม่ๆ อีกทั้งข้อมูลที่นำมาใช้ในการประเมินในระบบฯ สามารถนำมาพัฒนาต่อยอดให้การเพิ่มพูนประสิทธิภาพของระบบควบคุมภายในของการปฏิบัติงานในแต่ละด้าน มีประสิทธิภาพ เป็นไปตามหลักธรรมาภิบาล (Good Governance) การปฏิบัติงานเป็นไปในทิศทางที่ถูกต้อง เหมาะสม สามารถเป็นส่วนหนึ่งให้หน่วยงานบรรลุเป้าหมายและวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ โดยกำหนดให้หน่วยงานสังกัดกรมอนามัย จำนวน ๓๗ หน่วยงาน ดำเนินการประเมินการตรวจสอบเบื้องต้น จำนวน ๕ ด้าน ประกอบด้วย ด้านการเงิน ด้านการบริหารพัสดุ ด้านการควบคุมภายใน ด้านการบริหารงบประมาณ และด้านสารสนเทศ พร้อมแนบไฟล์หลักฐานการประเมิน พร้อมให้หัวหน้าอำนวยการจัดทำรายงานผลการประเมินตนเองระบบควบคุมภายในเบื้องต้น (Internal Control Self – Assessment Report) เสนอผู้อำนวยการรับรองรายงานแล้วแนบในระบบ Audit Checklist นั้น

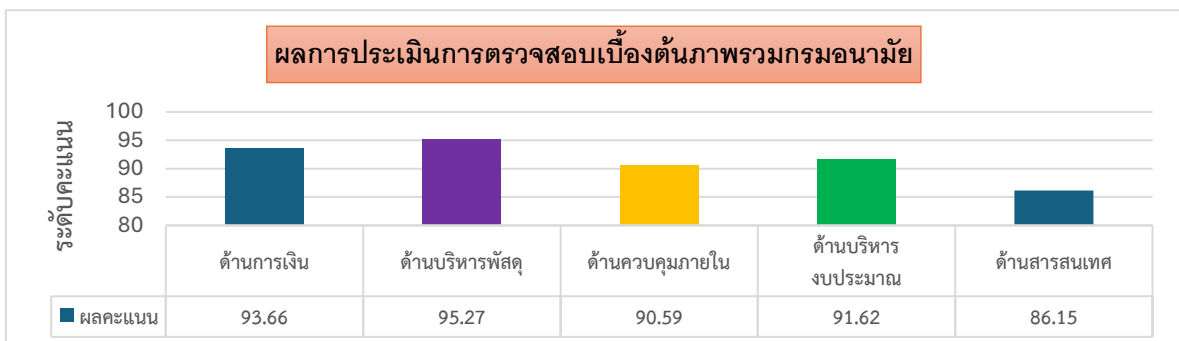
ระดับที่ ๑ Assessment

๑.๑ ผลการวิเคราะห์สถานการณ์ของการดำเนินงานประเมินผลการควบคุมภายในผ่านระบบ Audit Checklist ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗

ผลผลิต/ผลลัพธ์ระดับ Le (Level) ของผลการดำเนินงานในปัจจุบัน

กลุ่มตรวจสอบภายใน ได้ดำเนินการตรวจสอบและประเมินผลข้อมูลการตรวจสอบเบื้องต้นในระบบ Audit Checklist โดยเป็นการสอบทานระบบการควบคุมภายในทั้ง ๕ ด้าน เพื่อให้มั่นใจได้ว่าการปฏิบัติงานมีความเพียงพอ เหมาะสม สามารถลดข้อผิดพลาดจากการปฏิบัติงาน และสามารถนำผลจากการประเมินใช้เป็นเครื่องมือให้ผู้บริหารใช้ในการกำกับ ติดตามการปฏิบัติงาน เพื่อให้หน่วยงานสามารถบรรลุวัตถุประสงค์ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น โดยจากการรวบรวมข้อมูลการประเมินการควบคุมภายในผ่านระบบ Audit Checklist ของหน่วยงานสังกัดกรมอนามัย จำนวน ๓๗ หน่วยงาน สามารถสรุปภาพรวมได้ดังนี้

ผลการประเมินการตรวจสอบเบื้องต้น กรมอนามัย
หน่วยงานสังกัดกรมอนามัย จำนวน ๓๗ หน่วยงาน

ผลคะแนนการประเมินการตรวจสอบเบื้องต้นภาพรวม คิดเป็นร้อยละ ๘๘.๔๗ อยู่ในเกณฑ์ ดี (ร้อยละ ๘๐ - ๘๙) ซึ่งมีคะแนนแต่ละด้านคิดเป็นร้อยละ ได้แก่ ด้านการเงิน ร้อยละ ๙๓.๖๖ ด้านการบริหารพัสดุ ร้อยละ ๙๕.๒๗ ด้านการควบคุมภายใน ร้อยละ ๙๐.๕๙ ด้านบริหารงบประมาณ ร้อยละ ๙๑.๖๒ และด้านสารสนเทศ ร้อยละ ๘๘.๔๗ โดยมีประเด็นความเสี่ยงที่ตรวจพบ (Condition) ดังนี้

ด้านการเงิน : ไม่แสดงหลักฐานในการจัดเก็บรักษาสมุดเช็คที่ยังไม่ได้ใช้ แบบเอกสารไม่ตรงกับหัวข้อการประเมิน คำสั่งแต่งตั้งผู้ปฏิบัติงานด้านการเงินบัญชีไม่เป็นปัจจุบัน ไม่มีมาตรการในการจัดเก็บรักษาสมุดเช็คระบบบริหารเงินทดรองราชการ ไม่มีทะเบียนคุมใบสำคัญ เจ้าหน้าที่ผู้จัดเก็บรักษาสมุดเช็คเป็นเจ้าหน้าที่การเงินซึ่งไม่ใช่หัวหน้าอำนวยการ ตามมาตรการสั่งจ่ายเช็คกำหนด ผู้ปฏิบัติงานด้านบัญชีทำหน้าที่รับเงินอีกหน้าที่หนึ่งไม่แบ่งแยกหน้าที่ระหว่างกัน หน่วยงานที่รับเงินทดรองราชการจากคลังจังหวัดบางหน่วยงาน ไม่จัดทำรายงานเงินทดรองราชการรายปีนำส่งสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน มาตรการส่งใช้คืนเงินยืมบางหน่วยงาน ไม่พบหลักฐานการแจ้งเวียนหรือการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ให้บุคลากรรับทราบ การบันทึกรายการรับ-จ่ายในทะเบียนคุมเงินทดรองราชการไม่ถูกต้อง คือ ไม่บันทึกจำนวนเงินในช่อง “เงินรับ” รายงานฐานะเงินทดรองราชการไม่ถูกต้องตามแบบฟอร์มที่ระเบียบกำหนด ไม่มีคำสั่งผู้ควบคุมสมุดเช็ค ไม่มีมาตรการบริหารลูกหนี้เงินยืม คำสั่งผู้ปฏิบัติงานด้านการเงินและบัญชีไม่ได้แบ่งแยกหน้าที่ให้ชัดเจน ไม่มีทะเบียนคุมรับ-จ่ายเงินผ่านระบบ e-Payment รายละเอียดการจัดทำทะเบียนคุมรายได้ไม่ครบถ้วน ไม่สามารถทราบถึงแหล่งที่มาของรายได้ การจัดทำผังการปฏิบัติงาน (Flowchart) การรับเงินบางหน่วยงาน ไม่กำหนดขั้นตอนการปฏิบัติงาน จุดควบคุมจุดเสี่ยงระบบควบคุมภายในยังไม่เพียงพอ

ด้านการบริหารพัสดุ : คำสั่งแต่งตั้งผู้ทำหน้าที่ควบคุมคลังพัสดุ ผู้จัดทำบัญชีพัสดุ ผู้ควบคุมคลังพัสดุไม่เป็นปัจจุบัน มีการแต่งตั้งคณะกรรมการตรวจสอบพัสดุประจำปีล่าช้า และการนำเข้าเอกสารประกอบการประเมินไม่ตรงตามหัวข้อที่กำหนด

ด้านการควบคุมภายใน : คณะกรรมการติดตามและประเมินผลการควบคุมภายใน ไม่มีการประชุมการติดตามการประเมินผลระบบควบคุมภายในก่อนดำเนินการประเมิน การประเมินการควบคุมภายในในแบบรายงาน ปค.๕ ส่วนงานย่อย กระบวนการที่นำมาประเมินไม่สอดคล้องกับภารกิจสำคัญตามโครงสร้างของหน่วยงาน การระบุรายละเอียดข้อมูลไม่ถูกต้อง เช่น ไม่ได้กำหนดวัตถุประสงค์ของกระบวนการที่นำมาประเมิน การกำหนดวันที่ติดตามผลการประเมินแล้วเสร็จ โดยกำหนดเป็นวันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๖๖ ซึ่งไม่ใช่ปีงบประมาณถัดไป เป็นต้น การติดตามผลการประเมินการควบคุมภายใน (แบบติดตามปค.๕ ส่วนงานย่อย) กระบวนการที่นำมาติดตาม ไม่สอดคล้องกับกระบวนการที่ได้มีการประเมินในปีงบประมาณที่ผ่านมา และไม่ระบุข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะในกระบวนการที่ได้มีการติดตามแล้ว ทำให้ไม่อาจทราบได้ว่าวิธีการปรับปรุงที่ได้กำหนดไว้นั้นมีประสิทธิภาพ สามารถลดความเสี่ยงที่อาจส่งผลกระทบต่อการทำงานของกระบวนการนั้นหรือไม่

ด้านการบริหารงบประมาณ : ผู้นำเข้าข้อมูลบางหน่วยงาน แบบเอกสารไม่ครบถ้วนตามหัวข้อการประเมินส่งผลกระทบต่อคะแนนที่ได้รับหลังจากการประเมินนั้นๆ เช่น แผนปฏิบัติการ แผนการใช้จ่ายเงิน ทะเบียนคุมรับ-จ่ายเงินบำรุง เป็นต้น

ด้านสารสนเทศ : ไม่พบหลักฐานการทบทวนสิทธิการเข้าถึงระบบเครือข่ายกรมอนามัยของหน่วยงาน และหลักฐานการเผยแพร่ความรู้ด้านสารสนเทศให้แก่บุคลากรของหน่วยงาน บางหน่วยงานไม่มีแผนการพัฒนาทักษะบุคลากรด้านดิจิทัลเสนอผู้อำนวยการทราบ บางหน่วยงานไม่มีการแจ้งเวียนนโยบายและแนวปฏิบัติการรักษาความมั่นคงปลอดภัยด้านสารสนเทศให้บุคลากรรับทราบ ไม่จัดทำใบเยี่ยมอุปกรณ์คอมพิวเตอร์ ไม่จัดทำผังการปฏิบัติงานด้านสารสนเทศ ไม่พบหลักฐานการประชาสัมพันธ์ในการเปลี่ยนรหัสผ่านการเข้าถึงระบบตามนโยบายและแนวปฏิบัติกรมอนามัยกำหนด บางหน่วยงานไม่ได้กำหนดมาตรการการเข้าถึงพื้นที่ศูนย์สารสนเทศ (ห้อง Server)

จากการประเมินผลการควบคุมภายในผ่านระบบ Audit Checklist สามารถสรุปสาเหตุ (Cause) แบ่งออกได้เป็น ๓ ด้าน ได้แก่ ๑) ด้านบุคลากร (People) บางหน่วยงานมีการปรับเปลี่ยนผู้ปฏิบัติงานใหม่ ซึ่งยังมีความเข้าใจสับสนในการนำเข้าสู่ข้อมูลในระบบ Audit Checklist เอกสารหลักฐานประกอบการตอบแบบประเมินในระบบฯ ส่งผลให้การปฏิบัติงานขาดความต่อเนื่อง ความเข้าใจในหัวข้อคำถามคลาดเคลื่อน ๒) ด้านกระบวนการ (Process) การสอบทานความครบถ้วน ถูกต้องของเอกสารหลักฐานประกอบการตอบแบบประเมินฯ ในระบบยังไม่เพียงพอ ผู้ทำหน้าที่สอบทานบางรายได้มอบหมายให้ผู้ปฏิบัติงานใช้รหัสผ่านในการสอบทานเอกสารกันเอง และ ๓) ด้านการสื่อสาร (Communication) คำสั่งแต่งตั้งผู้ปฏิบัติงานบางหน่วยงานไม่เป็นปัจจุบัน มาตรการหรือแนวทางของกรมอนามัย บางหน่วยงานยังไม่เข้าใจในวิธีปฏิบัติที่แท้จริง การจัดทำแนวทางการปฏิบัติงานหรือ ผังการปฏิบัติงานในด้านต่างๆ (Flow Chart) และนโยบายด้านสารสนเทศกรมอนามัย ระบบการสื่อสารข้อมูลไปยังบุคลากรไม่ทั่วถึง ส่งผลให้การปฏิบัติงาน บางกระบวนการยังพบจุดเสี่ยงที่อาจทำให้การทำงานไม่ถูกต้องตามระเบียบ

ทั้งนี้ กลุ่มตรวจสอบภายในได้ให้ข้อเสนอแนะ เพื่อลดความเสี่ยงจากการปฏิบัติงานไม่ถูกต้องและระบบควบคุมภายในบางกระบวนการที่ยังพบจุดเสี่ยง โดยให้บุคลากรผู้ปฏิบัติงานรวมทั้งหัวหน้าอำนาจการ ทบทวนและปรับปรุงกระบวนการให้มีระบบควบคุมภายในให้เพียงพอ เหมาะสม รวมถึงเพิ่มพูนความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการปฏิบัติงานที่ถูกต้องตามระเบียบ มาตรการแนวทางของกรมอนามัยต่างๆ สื่อสารทำความเข้าใจให้บุคลากรในองค์กรทราบและถือปฏิบัติโดยเคร่งครัด

ปัญหาและอุปสรรคจากการใช้งานระบบ Audit Checklist ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗ รอบ ๕ เดือนแรก

กลุ่มผู้รับบริการ และผู้มีส่วนได้เสีย ได้แก่ ผู้บริหารหน่วยงาน หัวหน้าอำนาจการ และผู้ปฏิบัติงานทั้ง ๕ ด้าน คือ ด้านการเงิน ด้านพัสดุ คณะกรรมการติดตามประเมินผลการควบคุมภายในของหน่วยงาน และเจ้าหน้าที่สารสนเทศ จากการเข้าใช้งานในระบบ Audit Checklist พบปัญหาและอุปสรรค คือ การสื่อสารภายในหน่วยงาน ผู้ประเมิน ผู้นำเข้าข้อมูลบางหน่วยงานไม่ได้รับหนังสือแจ้งเวียนให้ดำเนินการประเมินในระบบฯ และคู่มือวิธีการประเมินฯ อีกทั้งกรมอนามัยมีการปรับเปลี่ยนระบบการใช้ e-mail ใหม่ บุคลากรผู้รับผิดชอบบางรายไม่ได้มีการอัปเดต e-mail ของตนเอง ทำให้ไม่ได้รับรหัสผู้เข้าใช้งาน และรหัสผ่านที่กลุ่มตรวจสอบภายในส่งมอบให้ ในส่วนของการเข้าใช้งานในระบบฯ มีการเข้าใช้งานพร้อมกันเป็นจำนวนมากในช่วงใกล้ปิดระบบฯ ทำให้ระบบเกิดขัดข้อง ข้อมูลบางหน่วยงานสูญหาย ซึ่งจำเป็นต้องหยุดการใช้งานชั่วคราวเพื่อปรับปรุงระบบและกู้คืนข้อมูล

ข้อเสนอแนะจากผู้รับบริการ/ผู้มีส่วนได้เสีย

ควรเพิ่มช่องทางการสื่อสารระหว่างกลุ่มตรวจสอบภายในกับหน่วยงานผู้ประเมินให้มากยิ่งขึ้น โดยหากติดขัดในเรื่องของการนำเข้าสู่ข้อมูลในระบบฯ สามารถแก้ไขปัญหาได้อย่างทันท่วงที อีกทั้งยังอยากให้มีการอธิบายในส่วนของการเอกสารประกอบการตอบแบบประเมินฯ เพื่อให้สามารถเป็นมาตรฐานเดียวกัน

ความต้องการ/ความคาดหวัง และความพึงพอใจ/ความไม่พอใจ

รายละเอียดเป็นข้อมูลเพิ่มเติมของการวิเคราะห์ฯ ในรอบ ๕ เดือนแรก

การดำเนินการปรับปรุงแก้ไขของกลุ่มตรวจสอบภายในที่ได้ดำเนินการแล้ว รอบ ๕ เดือนแรก

กลุ่มตรวจสอบภายในได้ปรับปรุงแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้น เพื่อส่งเสริมความรู้ความเข้าใจให้แก่ผู้ใช้งานในระบบฯ ดังนี้

- ๑) สื่อสารทำความเข้าใจในการใช้งานในระบบฯ ทางกลุ่มไลน์หัวหน้าอำนวยการ และผู้นำเข้าข้อมูลในระบบฯ และตอบข้อซักถามทั้งทางโทรศัพท์ Line Application และช่องทางสื่อสารอื่นๆ
- ๒) ดำเนินการจัดส่ง Username และ Password ใน e-mail ส่วนตัวของหัวหน้าอำนวยการและผู้นำเข้าข้อมูลบางรายที่ไม่สามารถใช้งาน mail ของกรมอนามัย หรือกรณีหน่วยงานมีการปรับเปลี่ยนผู้รับผิดชอบกะทันหัน
- ๓) จัดทำคู่มือการใช้งานระบบ Audit Checklist เผยแพร่ในช่องทางสื่อสารอื่นๆ เช่น แจกเวียนผ่านหน่วยงาน Line Group หัวหน้าอำนวยการและผู้นำเข้าข้อมูล ต่างๆ

แนวทางการดำเนินงานในรอบ ๕ เดือนหลัง

- ๑) จัดทำรายงานสรุปผลการประเมินการควบคุมภายในเบื้องต้นผ่านระบบ Audit Checklist ฉบับสมบูรณ์เสนออธิบดีกรมอนามัย และแจ้งเวียนผลการประเมินให้แก่หน่วยงานสังกัดกรมอนามัยทราบ โดยผ่านช่องทางต่างๆ ได้แก่ การแจ้งเวียน Line Group เป็นต้น
- ๒) เผยแพร่ข้อมูลความรู้ โดยกลุ่มตรวจสอบภายในได้จัดทำและเผยแพร่หน้าเว็บไซต์หน่วยงานทั้งในรูปแบบคู่มือ e-book หรือ Infographic เป็นต้น โดยให้ครอบคลุมประเด็นความเสี่ยง ข้อตรวจพบที่สำคัญให้แก่หน่วยรับตรวจ เพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจร่วมกัน ส่งผลให้การปฏิบัติงานถูกต้อง มีระบบควบคุมภายในที่เพียงพอเหมาะสม เพื่อเป็นแนวทางการปรับปรุงแก้ไขการปฏิบัติงานของหน่วยรับตรวจ
- ๓) ให้คำปรึกษา ถาม-ตอบ ข้อเสนอแนะต่างๆ ผ่านทางโทรศัพท์ หรือช่องทางสื่อสารอื่นๆ
- ๔) ให้หน่วยงานสังกัดกรมอนามัย จัดทำรายงานผลการปรับปรุงพัฒนาองค์กร ผ่านระบบ Audit Checklist โดยร่วมกันทบทวน ปรับปรุงวิธีการทำงานให้มีระบบควบคุมภายในที่เพียงพอ เหมาะสม

ระดับที่ ๒ Advocacy / Intervention

๒.๑ แผนการขับเคลื่อนการดำเนินการควบคุมภายในผ่านระบบ Audit Checklist สอดคล้องกับ PIRAB รอบ ๕ เดือนหลัง

มาตรการเพื่อการขับเคลื่อนโดยใช้กลยุทธ์ PIRAB ได้แก่ Partnership, Invest, Advocacy และ Building Capacity เป็นข้อมูลเพิ่มเติมของการวิเคราะห์ฯ รอบ ๕ เดือนแรก

๒.๒ แผนการขับเคลื่อนการดำเนินงานการควบคุมภายในผ่านระบบ Audit Checklist รอบ ๕ เดือนหลัง
กลุ่มตรวจสอบภายใน ได้มีการปรับแผนการขับเคลื่อนการดำเนินงานในรอบ ๕ เดือนหลัง เพื่อให้
สอดคล้องกับการปฏิบัติงาน และการปรับปรุงระบบ Audit Checklist เพื่อให้การประเมินการควบคุมภายในมี
ประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น โดยกลุ่มตรวจสอบภายในได้ดำเนินการปรับแผนการขับเคลื่อนฯ รอบ ๕ เดือนหลัง พร้อม
ปรับปรุงข้อมูลในระบบ DOC และนำเผยแพร่หน้าเว็บไซต์กลุ่มตรวจสอบภายในเรียบร้อยแล้ว รายละเอียดตาม
เอกสารแนบ ๑

ระดับที่ ๓ Management and Governance

รายละเอียดเป็นข้อมูลเดิมของการวิเคราะห์ฯ รอบ ๕ เดือนแรก